

POSTANOWIENIE

Dnia 31 sierpnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodnicząca: SSO Katarzyna Bojańczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 sierpnia 2017 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku P. S.

przy udziale Skarbu Państwa – Dyrektora Aresztu Śledczego Warszawa-Służewiec w Warszawie

o zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie pełnomocnika z urzędu

postanawia:

1. zwolnić P. S. od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa – Dyrektorowi Aresztu Śledczego Warszawa – Służewiec o zapłatę zadośćuczynienia w wysokości 300.000 zł;
2. oddalić wniosek P. S. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 23 stycznia 2017 r. P. S. złożył wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych w całości oraz o ustanowienie pełnomocnika z urzędu w osobie radcy prawnego B. M., w związku z potrzebą sporządzenia pozwu przeciwko Skarbowi Państwa o zadośćuczynienie za doznane krzywdy podczas odbywania kary pozbawienia wolności. Uzasadniając wniosek wnioskodawca podał, że w dalszym ciągu przebywa w Areszcie Śledczym Warszawa-Służewiec i nie osiąga żadnych dochodów. Wskazał również, że nie otrzymuje żadnego wsparcia materialnego od swojej rodziny. Wobec powyższych okoliczności nie jest w stanie uiścić kosztów od planowanego pozwu. Wnioskodawca podniósł zarazem, że sprawa jest na tyle skomplikowana, że wymaga pomocy profesjonalnego pełnomocnika. Wnioskodawca zaś posiada słabe wykształcenie i nie orientuje się jak należy sporządzić pozew przeciwko pozwanemu. Zauważył przy tym, że osadzenie w Areszcie Śledczym może uniemożliwić mu stawienie się na rozprawie.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (jt. Dz. U. z 2016 r. poz. 623) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Należy pamiętać, iż zasadą procesu cywilnego jest odpłatność, zaś Sąd nie podejmuje żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie została uiszczona należna opłata. Zwolnienie od kosztów sądowych jest więc odstępstwem od tej zasady, w interesie osób słabszych ekonomicznie, umożliwiając im realizację konstytucyjnego prawa do sądu. Instytucja zwolnienia od kosztów sądowych stanowi pomoc państwa dla osób ubogich, które wykażą, że mimo starań nie były w stanie, ze względu na niezależną od nich, złą sytuację majątkową, zgromadzić bez uszczerbku dla utrzymania siebie i rodziny odpowiednich środków na prowadzenie procesu sądowego (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2012 r., I CZ 7/12, Legalis).

Jak wynika ze złożonych przez wnioskodawcę dokumentów, w tym oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania, P. S. odbywa karę pozbawienia wolności, której koniec przypada na (...) r. Wnioskodawca nie jest zatrudniony w jednostce penitencjarnej, w związku z czym nie osiąga żadnych dochodów (zaświadczenie: k. 23). Wnioskodawca nie posiada również żadnego majątku, ani też nie otrzymuje wsparcia

materialnego ze strony swojej rodziny. Tym samym w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do zwolnienia wnioskodawcy od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.p.c. strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego. Zgodnie z art. 117 § 5 k.p.c. sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Powszechnie przyjmuje się, że udział profesjonalnego pełnomocnika w sprawie sąd może w szczególności uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym (orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1964 r., sygn. akt II PZ 46/64, Legalis).

Wniosek P. S. o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie zasługuje na uwzględnienie. Zdaniem Sądu w przedmiotowym postępowaniu nie zachodzi konieczność udziału adwokata ani radcy prawnego. Ze złożonego wniosku nie wynika, by sprawa, w której wnioskodawca zamierza złożyć pozew, była skomplikowana pod względem prawnym lub faktycznym. Wskazanie okoliczności faktycznych w sprawie, jaką wnioskodawca chce wytoczyć nie wymaga specjalistycznej wiedzy ani posługiwania się językiem prawniczym. Od strony procesu nie jest bowiem wymagana znajomość prawa, ma ona jedynie w sposób zrozumiały sformułować swoje stanowisko oraz przedstawić fakty i dowody na jego poparcie. Sąd zważył, że wnioskodawca nie jest osobą nieporadną, a wręcz przeciwnie – treść złożonego przez niego wniosku świadczy o tym, że swoje żądania wnioskodawca formułuje je w sposób jasny i zrozumiały. Konstatacja ta prowadzi do wniosku, że wnioskodawca będzie w stanie samodzielnie reprezentować swoje interesy w sprawie przeciwko Skarbowi Państwa o zapłatę zadośćuczynienia. Dodatkowo, w razie zaistnienia uzasadnionej potrzeby, Sąd będzie mógł udzielić wnioskodawcy niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych stosownie do dyspozycji art. 5 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd orzekł, jak w punkcie 2. postanowienia.

Z/(...).